

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

קידושין כז

עניין: גלגול שבועה מסוטה

של"ה פרשת נשא

ואמר מנחת קנאות מזכרת עון, רצה לומר
מזכיר עון הראשון של אדם שבא מחמת
קנאה. ואמרה האשה אמן אמן, כי משיעה על
ידי גלגול. ומכאן למדו רבותינו ז"ל (קדושין מ, ג)
גלגול שבועה. דע כי יש בזה סוד, אלו לא היה
חטא אדם הראשון שגרם לחוה להיות סוטה
שבא הנחש כו', אז תמיד היו נשמות חדשות
ולא היו צריכין לבוא לידי גלגול, אבל בעו"ה
הם מגולגלים, והם גלגול שבועה, כי משביעים
להנשמות טרם בואן לגוף, כמו שאמרו
רבותינו ז"ל (נדה ל, ג).

ריטב"א

גמרא. אמר עולא בניין לגלגול שבועה מן התורה
שנאמר ואמרה האשה אמן אמן ותניא ⁴⁶⁸ וכו'. פי'
אע"ג דגמרינן גלגול שבועה מן התורה מסוטה,
איכא בסוטה מאי דליכא בעלמא, דאלו בסוטה
הכהן פותח הגלגולין מעצמו ⁵⁶⁹, ואלו בעלמא
קי"ל דאין ב"ד פותחין לו לגלגל עד דטעין תובע,
דאמרינן התם ⁵⁷⁰ א"ר הונא לכל מגלגלין חוץ
משכיר, ורב חסדא אמר לכל אין מקילין חוץ
משכיר, מאי בינייהו איכא בינייהו למפתח לו, לרב
חסדא פתחינן לרב הונא לא פתחינן ⁵⁷¹, והלכתא
כרב הונא ⁵⁷², ומודה רב הונא דבסוטה פותח
הכהן ⁵⁷³, אלא דשאני סוטה דהוי אסורא, וכל
ישראל ערבין זה לזה ומחייבי לאפרושיה מאיסורא
ובעלי דבר חשיבי, אבל הכא דממונא הוא, אי לא
טעין בעל דבר אין לנו לעשות עצמינו עורכי
הדיינין ולפתוח לו שיגלגל עליו.

גמ' נידה ל:

חטאת רובין ואינו יוצא משם עד שמשביעין אותו שנאמר ^א כי לי תכרע כל
ברך תשבע כל לשון כי לי תכרע כל ברך זה יום המיתה שנאמר ^ב לפניו יכרעו
כל יורדי עפר תשבע כל לשון זה יום הלידה שנאמר ^ג נקי כפים ובר לבב
אשר לא נשא לשוא נפשו ולא נשבע למרמה ומה היא השבועה שמשביעין
אותו תהי צדיק ואל תהי רשע ואפילו כל העולם כולו אומרים לך צדיק אתה
היה בעיניך כרשע ^א והוי יודע שהקב"ה טהור ומשרתיו טהורים ונשמה שנתן
בך טהורה היא אם אתה משמרה בטהרה מוטב ואם לאו הרנינו נוטלה
ממך תנא דבי ר' ישמעאל משל לכהן שמסר תרומה לעם הארץ ואמר לו אם